

Nr 90.

Av herr **Skarstedt**, om vidtagande av åtgärder för skyndsamt framläggande av den del av den s. k. skogslagstiftningskommitténs betänkande, som berör ungskogens skyddande.

Det måste villigt erkännas, att 1903 års lag om vården av enskildas skogar var ett mycket betydelsefullt steg för ernående av en bättre skogsvård inom landet. Men denna lags förnämsta betydelse ligger dock däri, att den var en början och att från lagstiftarnas sida principen om skogsvårdsplikt för den enskilde vunnit erkännande. Statsmakterna hava därmed också erkänt, att landets skogstillgångar hava karaktären av en nationens tillhörighet, och att det är vår plikt att bevaka kommande generationers rätt till dessa tillgångar oavkortade; tillgångar vilka äro att anse såsom ett arv och som därför skola av oss förvaltas, men ej förslösas. Men var 1903 års lag blott en början, är det givetvis nödvändigt, att det ej stannar därvid. Vi måste fortsätta, och tvingas för landets välfärds skull att gå vidare mot målet, som bör vara: uthållig avkastning på enskildas skogar. Vi kunna ej undgå det, såvida ej skogsarvet skall förskingras, sina och smälta ihop. Samma lagar gälla här som för ett kapital. Taga vi utom räntan årligen av kapitalet, minskas detta med logisk nödvändighet och vi glida alldeles säkert utför.

Från alla håll hör man också uttalas och för hvarje dag med allt större kraft, att nuvarande lag av år 1903 är otillräcklig för att hindra skogsskövling. Denna lag har börjat med grunden, hon har bringat ett visst skydd åt marken, där skogen får sin näring och tillväxt, men ej i egentlig mening åt skogsbeståndet, åt den växande skogen. Denna står

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 3 saml. 44 häft. (Nr 90—91).

ännu värnlös mot förskingring, och mycken skog hinner nu genom lagens snäva begränsning och uppenbara brister att skövlas. Vad som därvid är synnerligen nedslående är, att ej blott den mera mogna skogen, utan ungskogarne i sin bästa växt och kraft, med en hög tillväxt av 8—15 procent ofta undergå den mest hänsynslösa ödeläggelse. Det är dessa ungskogar, som skulle utgöra reserverna i framtiden, och den närmaste och viktigaste angelägenheten, om ej vårt lands förnämsta inkomstkälla skall utsina, är utan tvivel att bringa skydd åt ungskogen. Det är här, som lagen i första rummet ovillkorligen behöver kompletteras, och det så skyndsamt som möjligt.

Ehuru det knappt torde vara erforderligt att här styrka det trängande behovet eller nödvändigheten att med snaraste bringa skydd åt ungskogen, framtidens kapital, vill jag dock ur högen av de ymnigt flödande uttalandena från olika håll angiva några vittnesmål i saken.

Nyligen har av statistiska centralbyrån med stöd av länsstyrelsernas sista femårsberättelser utarbetats en avhandling angående den enskilda skogsvårdens ståndpunkt i hela vårt land. Därav framgår med en rent av gripande tydlighet, att skogarne mångenstädes inom stora områden äro utsatta för en hänsynslös skövling och att många orter numera förete en rent av tröstlös anblick. Det allmänna omdömet är, att skogen å de större bruken och bolagen visserligen i avseende på ren skogsvård synas, i stort sett, skötas jämförelsevis väl, men att överavverkning därstädes ofta sker samt att skogarne på de mindre gårdarne och hemmanen i allmänhet avverkas planlöst och särskilt under senare tider, genom skogshandlare av alla möjliga slag, rovhuggas i en oroväckande grad. Det bedrövligaste härvid är, att ungskogar av 25—50 år i sin bästa växtkraft ofta skoningslöst härjas.

Skogsvårdsstyrelsernas berättelser tala ock samma gripande språk. Där står visserligen, att intresset för skogsvården, glädjande nog, år för år är i stigande. Vi kunna också finna detta av de vidtagna, alltmer omfattande åtgärderna i skogsvårdens syfte. Men å andra sidan av kontot står ock med tydlig skrift, att vinstbegäret allt fortfarande driver till verklig skövling, särskilt av ungskog och halvmogen skog. Egenomshandeln är i våra dagar högt uppdriven. Då gammal eller mogen skog, i stort sett, torde höra till sällsyntheterna, är regeln den, att skogsbestånden på grund av bristande vård vid för tidig ålder bliva oräntabla samt skördas i förtid.

Västra Sveriges skogsvårdsförbund gjorde sommaren 1912 vid sitt årsmöte det uttalandet, »att den pågående ungskogsskövlingen påkallar skärpta skyddsåtgärder».

Vid möte i Stockholm i december 1911 med rikets skogsvårdsstyrelser enades man om att göra ett uttalande, vari det heter: »att en ungskogslag är behövlig, beror ju förnämligast därpå, att förekommande ungskogsskövlingar i allmänhet icke utföras av den vanliga hemmansägaren, utan merendels av de affärsmän, vilkas affärsrörelse vilar på den vinst, som oftast är förenad med inköp av skogshemman och skyndsamt försäljning av hemmanen, sedan skogen realiserats», varjämte avgavs ett allmänt uttalande till förmån för de framkomna önskemålen på skogslagstiftningens område, som åsyftar ett effektivt skydd mot rovhuggning av ungskog.

Ja, exempel ur skilda läger kunde framdragas snart sagt i oändlighet, vilka oemotsägligt mana oss att skyndsammast söka vidtaga sådana åtgärder, som bättre än nuvarande lag förmår kunna stävja skövling av de yngre, växtliga skogsbestånden.

Med beaktande av frågans stora vikt anhöll 1910 års Riksdag hos Kungl. Maj:t om utredning om och på vad sätt ändring och tillägg i 1903 års lagstiftning angående vård av enskildes skogar må kunna åvägabringas i ändamål att förekomma uppenbar skövling av ungskog, och den 16 juni 1911 tillsatte regeringen den s. k. skogslagstiftningskommittén för utredning av vissa i statsrådsprotokollet för nämnda dag närmare angivna skogslagstiftningsfrågor.

Med den omfattning, det kommittén lämnade uppdraget erhållit, torde dess arbeten ej hinna slutföras förrän tidigast 1914, och innan det eventuella kommittébetänkandet torde hinna föranleda någon proposition till Riksdagen och vederbörande myndigheter hunnit yttra sig över dess beslut (förutsatt att något positivt resultat vinnes) torde ytterligare ett eller ett par år ha förrunnit.

Då denna fråga emellertid är av så utomordentligt vital betydelse för landet, och stora ekonomiska värden, sådana förhållandena nu äro gestaltade, årligen gå förlorade, är här onekligen den allra största skyndsamhet av nöden, och vad som skall göras, bör göras *med allra snaraste*.

Det är med hänsyn härtill jag tillåter mig hemställa,

att Riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att den del av den s. k. skogslagstiftnings-

kommitténs blivande betänkande, som berör ungsko-
gens skyddande, och vilken del redan lär vara i det
närmaste slutbehandlad, måtte utbrytas ur betänkandet
för att snarast möjligt läggas till grund för en fram-
ställning till Riksdagen.

Stockholm den 30 januari 1913.

W. Skarstedt.
